

specifikace: K žalobě na určení vlastnictví k nemovitosti podle § 80 o. s. ř. jsou obecně věcně příslušné okresní soudy.

§ 9 odst. 1 o. s. ř.

§ 9 odst. 2 písm. e) o. s. ř.

§ 7a písm. b) zákona č. 182/2006 Sb., insolvenční zákon (IZ)

§ 159 odst. 1 písm. g) zákona č. 182/2006 Sb., insolvenční zákon (IZ)

Ncp 519/2020

USNESENÍ

Vrchní soud v Praze jako soud nadřízený rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Františka Kučery a soudců Mgr. Martina Řezníčka a JUDr. Aleše Šťastného v právní věci

žalobkyně: **Voerster International s.r.o.**, IČO 24818356
sídlem Rybná 716/24, Staré Město, 110 00 Praha 1

proti
žalovanému: **O. S., MBA, LL.M.**
zastoupený advokátem Mgr. Lubošem Fojtíkem
sídlem Lazarská 1718/3, 110 00 Praha 1

o určení vlastnictví k nemovitostem,

vedené u Okresního soudu Praha - západ pod sp. zn. 16 C 84/2019, o určení věcné příslušnosti,

takto:

K projednání a rozhodnutí věci jsou v prvním stupni věcně příslušné okresní soudy.

Odůvodnění:

1. Žalobkyně se žalobou doručenou Okresnímu soudu Praha - západ (dále jen „předkládající soud“) dne 19. 2. 2019 domáhá proti žalovanému určení, že vlastníkem blíže specifikovaných nemovitostí v katastrálním území Kněžívka, obec Tuchoměřice (dále též „Nemovitosti“) je společnost AndCorp2003, s.r.o., IČO 27944000 (dále též „Společnost“). Uvedený žalobní požadavek žalobkyně odůvodnila tvrzeními uvedenými v následujícím odstavci (2.) odůvodnění.
2. Žalobkyně je věřitelem dlužnice M. Š. (dále též „Dlužnice“), vůči níž je vedeno Krajským soudem v Praze insolvenční řízení pod sp. zn. XY. Dlužnice byla původním vlastníkem Nemovitostí,

které dne 1. 11. 2011 za účelem zajištění svého dluhu vůči společnosti AFS Finance Group, s.r.o., IČO 24160075, na uvedenou společnost (dále jen „AFS“) převedla podle § 553 zákona č. 40/1964 Sb., občanský zákoník, ve znění platném a účinném do 31. 12. 2013, a to smlouvou o zajišťovacím převodu práva, avšak pouze podmíněně, neboť vlastnické právo Dlužnice se uhrazením dluhu obnovuje. AFS postoupila svou pohledávku za Dlužnicí smlouvou o postoupení pohledávky ze dne 18. 12. 2012 na Společnost, a to včetně zajišťovacího převodu vlastnického práva k Nemovitostem. Dne 10. 10. 2018 pak Společnost uzavřela kupní smlouvu (dále jen „Smlouva“) se žalovaným, když předmětem Smlouvy byl prodej Nemovitostí.

3. Na podkladě dalších tvrzení a podrobné právní argumentace žalobkyně v žalobě uzavřela, že vlastnické právo nemohlo být Smlouvou platně převedeno, když Smlouva je neplatná, přičemž vlastníkem Nemovitostí je Společnost, na kterou byly Nemovitosti převedeny s rozvazovací podmínkou splnění dluhu. Naléhavý právní zájem na požadovaném určení přitom žalobkyně v rámci žaloby dovozuje z toho, že takové určení „jí umožní vést v budoucnu výkon rozhodnutí prodejem těchto nemovitostí k úhradě svých pohledávek, jež má za dlužníkem, a za jejichž uspokojení žalovaný ručí“ s tím, že „i v případě, že by nakonec v souladu se Smlouvou o zajišťovacím převodu práva společnost AndCorp2003 Nemovitost prodávala za účelem uspokojení své pohledávky za Dlužníkem, byla by povinna Dlužníkovi vydat přebytek z prodeje Nemovitosti, z něhož by mohla být uspokojena i Pohledávka Žalobce“.
4. Předkládající soud předložil věc Vrchnímu soudu v Praze (dále jen „nadřízený soud“) k rozhodnutí podle § 104a odst. 2 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „o. s. ř.“), s tím, že žalobkyně vznesla námitku nedostatku věcné příslušnosti soudu.
5. Žalobkyně svou námitku podanou ve smyslu § 104a odst. 5 o. s. ř. odůvodnila tím, že při podání žaloby zřejmě učinila chybnou úvahu, když tuto podala u předkládajícího soudu, neboť „předmětem tohoto řízení jsou Nemovitosti, které byly vloženy do základního kapitálu obchodní společnosti AndCorp2003, přičemž otázka platnosti tohoto vkladu bude mít dopady rovněž na shora nadepsané řízení“. S ohledem na právě konstatované žalobkyně uzavřela, že podle § 9 odst. 2 písm. e) o. s. ř. by měla být žaloba projednána Krajským soudem v Praze, jelikož je v řízení řešena „otázka společenstevního charakteru“.
6. Žalovaný s námitkou žalobkyně vyslovil nesouhlas s tím, že se jedná o určovací žalobu na určení vlastnictví k nemovitostem, přičemž „tam je přímo výlučná místní příslušnost a věcná příslušnost okresního soudu“, „za těchto okolností je pak dána věcná příslušnost okresního soudu, a to zdejšího“.
7. Jak uvedeno v odstavci 1. odůvodnění, žalobkyně se jako věřitel Dlužnice domáhá proti žalovanému určení, že vlastníkem Nemovitostí je Společnost, tedy osoba odlišná jak od účastníků tohoto řízení, tak i Dlužnice. Žaloba byla soudu doručena 19. 2. 2019, tedy poté, kdy (jak se podává z insolvenčního rejstříku) žalobkyně insolvenčním návrhem (spolu s návrhem na prohlášení konkursu na majetek Dlužnice) doručeným soudu 5. 10. 2018 již zahájila insolvenční řízení, které je vedeno u Krajského soudu v Praze pod sp. zn. XY a které se aktuálně se nachází ve stádiu po zastavení řízení usnesením ze dne XY, č.j. XY, a to z důvodu zpětvzetí insolvenčního návrhu žalobkyní.
8. S ohledem na „insolvenční“ souvislosti této věci se nadřízený soud - a to s ohledem na skutečnost, že v rámci svého rozhodování podle § 104a odst. 2 poslední věta o. s. ř. není obecně vázán důvody, o které příslušný účastník svou námitku podle § 104a odst. 5 o. s. ř. opírá - zabýval předně otázkou toho, zda případně není založena věcná příslušnost krajských soudů ve smyslu speciální úpravy obsažené v § 7a zákona č. 182/2006 Sb., insolvenční zákon, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „IZ“). S ohledem na povahu žalobního požadavku přitom z daného hlediska do úvahy pojmově připadalo posoudit věc výlučně z hlediska ustanovení

§ 7a písm. b) IZ a v jeho rámci pouze vyhodnotit, zda se (ne)jedná o incidenční spor podle § 159 odst. 1 písm. g) IZ.

9. Z žaloby se podává, že tato měla zajistit uspokojení pohledávek výlučně žalobkyně jako věřitele, a to mimo rámec příslušného, byť v době zahájení tohoto řízení již probíhajícího insolvenčního řízení Dlužnice. Již jen právě uvedená skutečnost, která tu byla v době zahájení řízení (§ 11 odst. 1 věta druhá o. s. ř.) - tedy bez ohledu na to, že požadované určení ani nesměruje k určení vlastnictví Nemovitostí Dlužnicí - pojmově vylučuje nahlížet na dotčenou žalobu jako na žalobu zahajující incidenční spor ve smyslu § 159 odst. 1 písm. g) IZ. Incidenčním se totiž podle § 2 písm. d) IZ rozumí jen takový spor, který byl vyvolán insolvenčním řízením. Žalobou uplatněný požadavek na rozhodnutí soudu je však obecného charakteru, míněno tím, že nemá podle žalobních tvrzení relevantní vazbu na insolvenční řízení Dlužnice a mohl by obstát sám o sobě i za situace, kdy by tu žádné insolvenční řízení neprobíhalo.
10. Dále se nadřízený soud zabýval otázkou (ne)důvodnosti námitky žalobkyně.
11. Předmět řízení vymezený v odstavci 1. odůvodnění (jenž je přitom určující pro stanovení věcné příslušnosti soudů ve sporném občanském soudním řízení - viz například usnesení Ústavního soudu ze dne 7. 2. 2012, sp. zn. I. ÚS 3348/10), a to ve smyslu shrnutí obsaženého ve větě první odstavce 7. odůvodnění, potom předurčuje povahu této věci, a to nikoli jako sporu spadajícího pod okruh sporů předpokládaných ustanovením § 9 odst. 2 písm. e) o. s. ř., když z obecného tvrzení žalobkyně, o které svou námitku nedostatku věcné příslušnosti soudu opřela, totiž že Nemovitosti „byly vloženy do základního kapitálu“ Společnosti, nelze v žádném případě dovodit, že by na tuto věc dotčené zákonné ustanovení dopadalo.
12. Vzhledem ke všemu shora konstatovanému nadřízený soud uzavírá, že k žalobnímu požadavku v této věci, který je obecně požadavkem na určení (vlastnického) práva (k nemovitosti) podle § 80 o. s. ř., jsou věcně příslušné okresní soudy ve smyslu obecné úpravy věcné příslušnosti soudů pro sporné občanské soudní řízení obsažené v § 9 odst. 1 o. s. ř., když se nejedná o věc, pro kterou by zákon zakládal speciální věcnou příslušnost soudů krajských. Taková speciální úprava není obsažena nejen ve zmiňovaných ustanoveních § 7a IZ či § 9 odst. 2 písm. e) o. s. ř., ale ani v žádném jiném ustanovení zákonné povahy (včetně § 3 odst. 2 zákona č. 292/2013 Sb., o zvláštních řízeních soudních, ve znění pozdějších předpisů).
13. Proto bylo rozhodnuto způsobem uvedeným ve výroku tohoto usnesení.

Poučení:

Proti tomuto usnesení není odvolání ani dovolání přípustné.

Praha 6. srpna 2020

JUDr. František Kučera
předseda senátu